

א' אִיהִי י', רָזָא דִּיּוֹד (נ"א דא) פְּגוּנָא דָא א',
 וְהָא אוּקְמוּהָ. ד', אִיהוּ רָזָא ה', וְדָא
 כְּגוּנָא דָדָא, וְכָלָא פְּגוּנָא וְרָזָא חָדָא. ג',
 אִיהִי רָזָא דָאָת ו', וְאַף עַל גַּב דָּדָא דְכַר, וְדָא
 נוּקְבָא. אָבֵל דָּא אֲתַפְּלִיל בְּדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ
 ו' ו' אִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא, בְּגִין דְּאִיהוּ כָּלְלָא
 חָדָא. ה' אִיהוּ רָזָא דָאָת י' (נ"א א' אִיהִי רָזָא דָאָת ה'),
 בְּגִין דְּהִכָּא (נ"א דה'), דָּא אִיהִי חֲכֻמָּה זַעִירָא,
 דְּאֶקְרִי חֲכֻמַּת שְׁלֹמֹה.

וְהָאוֹתִיּוֹת נִכְלְלוּ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה,
 וְהַכֹּל הוּא סוּד אֶחָד, כְּלוּלִים
 אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְהַכֹּל אֶחָד, וְהַכֹּל
 הוּא סוּד אֶחָד בְּאוֹתִיּוֹת
 קְדוּשׁוֹת. וְלִכְּן הַמְשַׁכֵּן שְׁלֹמֹה
 בְּאַרְצָן עוֹמֵד בְּסוּד הַמְשַׁכֵּן
 הָעֲלִיּוֹן, וְאוֹתוֹ מְשַׁכֵּן עֲלִיּוֹן
 עוֹמֵד בְּסוּד שֶׁל מְשַׁכֵּן אֶחָד
 עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל. וְהַכֹּל כְּלוּל זֶה
 בְּזֶה לְהִיּוֹת אֶחָד, וְלִכְּן כְּתוּב
 (שְׁמוֹת כו) וְהִזָּה הַמְשַׁכֵּן אֶחָד.

כְּתוּב, (במדבר כד) רֵאשִׁית גֹּזִים
 עֲמַלְק וְאַחֲרֵיתוֹ עֲדֵי אַבְד. בֹּא
 וּרְאֵה, בְּיֹם שֶׁהוּקַם הַמְשַׁכֵּן
 שֶׁהָקִים אוֹתוֹ מֹשֶׁה, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר, שְׁכַתוּב וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת
 הַמְשַׁכֵּן, שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לְקוּם
 עַד שֶׁהוּא הָקִים אוֹתוֹ. לְגַבִּיּוּהָ
 שְׂאִין רְשׁוֹת לְאִישׁ אֶחָד לְהַקְיִמָּה
 אֵלֶּה בְּעֵלֶּה. אֶף כָּאן, כָּל אוֹתָם
 הָאֲמִנִּים, כָּלֵם בְּאוֹ לְהַקִּים אֶת
 הַמְשַׁכֵּן, וְלֹא יָכֹל לְעַמֵּד עַל
 יְדֵיהֶם, עַד שֶׁבֹא מֹשֶׁה וְהַקִּים
 אוֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הָיָה בְּעַל
 הַבַּיִת.

בֵּינן שֶׁהָקִים מֹשֶׁה אֶת הַמְשַׁכֵּן
 לְמַטָּה, הוּקַם מְשַׁכֵּן אֶחָד
 לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהָ, שְׁכַתוּב
 הוּקַם, וְלֹא פָּרַשׁ עַל יְדֵי מִי. (אֵלֶּה)
 שְׁלֹא הוּקַם אֵלֶּה מִסוּד הָעוֹלָם
 הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא נִסְתָּר וְגָנוּז, עַל
 יְדֵי הַסוּד שֶׁל מֹשֶׁה, כְּדִי לְהַתְּפִיק
 עִמּוֹ.

דְּאֶקְרִי חֲכֻמַּת שְׁלֹמֹה.
 וְאֲתַבְּרִינָּהוּ אֲתוּנֵן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכָלָא אִיהִי רָזָא
 חָדָא, כְּלִילָן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכָלָא
 חַד, וְכָלָא אִיהוּ רָזָא חָדָא, בְּאַתְוּנֵן קְדִישִׁין.
 וְעַל דָּא מְשַׁכְּנָא דְלִתְתָּא בְּאַרְעָא, קִיַּימָא בְּרָזָא
 דְּמְשַׁכְּנָא עֲלָאָה, וְהָהוּא מְשַׁכְּנָא עֲלָאָה,
 קִיַּימָא בְּרָזָא דְּמְשַׁכְּנָא אַחֲרָא עֲלָאָה עַל כָּלָא.
 וְכָלָא אִיהוּ כְּלִיל דָּא בְּדָא לְמַהוּי חַד, וְעַל דָּא
 כְּתִיב, וְהִזָּה הַמְשַׁכֵּן אֶחָד.

כְּתִיב (במדבר כד) רֵאשִׁית גֹּזִים עֲמַלְק וְאַחֲרֵיתוֹ
 עֲדֵי אוֹבֵד. תָּא חֲזִי, בְּיֹמָא דְאַתְקַם
 מְשַׁכְּנָא, דְּאָקִים לִיהּ מֹשֶׁה, כְּמָה דְאַתְמַר,
 דְּכְתִיב וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמְשַׁכֵּן, דְּלֹא הָוָה יָכִיל
 לְמִיקַם, עַד דְּאוּקִים לִיהּ אִיהוּ. לְמַטְרוּנִיתָא,
 דְּלִית רְשׁוֹ לְבַר נֶשׁ אַחֲרָא לְמִיקַם לָהּ אֵלֶּה
 בְּעֵלֶּה. אוּף הָכִי, כָּל אִינוּן אֲמִנִּין, כְּלָהוּ אֲתִי
 לְאַקְמָא מְשַׁכְּנָא, וְלֹא יָכִיל לְמִיקַם עַל יְדֵיהוּ,
 עַד דְּאַתָּא מֹשֶׁה, וְאוּקִים לִיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ
 מְאַרְיָה דְּבֵיתָא.

בֵּינן דְּאָקִים מֹשֶׁה יֵת מְשַׁכְּנָא לְתַתָּא, אֲתַקַּם
 מְשַׁכְּנָא אַחֲרָא לְעִילָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ,
 דְּכְתִיב הוּקַם, וְלֹא פָּרִישׁ עַל יְדָא דְמֵאן, (אֵלֶּה)
 דְּלֹא אֲתַקַּם אֵלֶּה מְרָזָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ
 סְתִים וְגָנוּז, עַל יְדָא דְרָזָא דְמֹשֶׁה, בְּגִין
 לְאַתְתַּקְנָא בְּהַדִּיָּה.

מה כתוב למעלה? (שמות לו) ויבאו כל החכמים העשׂים את כל מלאכת הקדש וגו'. מי הם החכמים העשׂים? אלו הם ימין ושמאל וכל שאר הצדדים, שהם דרכים ושבילים להפגס לתוף היס ולמלא אותו, והם עשו את המשפן למעלה והתקינו אותו.

כמו כן למטה, (שם) ועשה בצלאל ואהליאב. זה בצד ימין, וזה בצד שמאל. בצלאל לימין, ואהליאב לשמאל. זה מיהודה, וזה מדין. ואחר כך - וכל איש חכם לב, ויבאו כל החכמים העשׂים. והרי בארנו, והכל כמו שלמעלה.

באותו יום שהוקם המשפן התבטל המות מהעולם. אל תאמר התבטל, אלא הסתלק מן העולם, שלא יכל לשלט, כמו שבארנו. משום שלא יתבטל יצר הרע מהעולם עד שיבא מלך המשיח, והקדוש ברוך הוא ישמח במעשיו, ואז - (ישעיה כה) בלע המות לנצח. כשהוקם המשפן על ידי משה, אז נפרד כח היצר הרע ונכנע ולא יכל לשלט. באותה שעה נפרד סמא"ל, כח הרגז של השמאל, מעל תקף הנפש הרע, ולא יכל לשלט על העולם ולא יכל להתחבר באדם ולהסוות אותו.

רבי יהודה אמר, כשעשו ישראל את העגל, מה כתוב? (שמות לב) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מה הטעם? משום שראה יצר הרע שהיה הולך ביניהם. אמר משה: צד הקדשה לא ישרה בתוף צד הטמאה. רבי אלעזר אומר, כל זמן שצד הקדשה שולט, צד הטמאה לא יכול לשלט ונכנע לפניו. ועל כן שנינו, כל זמן

מה פתיב לעילא, ויבאו כל החכמים העושים (דף רל"ו ע"א) את כל מלאכת הקדש וגו', מאן אינון חכמים העושים. אלין אינון ימינא ושמאלא, וכל שאר סטרין, דאינון אורחין ושבילין לאעלא גו ימא, ולמליא ליה, ואינון עבדו משכנא לעילא, ואתקינו ליה.

בגוונא דא לתתא, ועשה בצלאל ואהליאב, דא בסטר ימינא, ודא בסטר שמאלא, בצלאל לימינא, ואהליאב לשמאלא, דא מיהודה, ודא מדין, ולבתר וכל איש חכם לב, ויבאו כל החכמים העושים, והא אוקימנא, וכלא כגוונא דלעילא.

בהווא יומא דאתקם משכנא, אתבטל מותא מעלמא. אתבטל לא תימא, אלא אסתלק מעלמא, דלא יכיל לשלטאה. כמה דאוקימנא. בגין דלא יתבטל יצר הרע מעלמא, עד דיייתי מלכא משיחא, וקודשא בריך הוא יחדי בעובדוי וכדין (ישעיה כה) בלע המות לנצח. פד אתקם משכנא על ידא דמשה, פדין אתפרשת חילא דיצר הרע, ואתכפיא, ולא הוה יכיל לשלטאה. בההיא שעתא, אתפרש סמא"ל, תקיפא רוגזא דשמאלא, מעל תוקפא דחויא בישא, ולא יכיל לשלטא על עלמא, ולא יכיל לאתחברא ביה בבר נש, ולמסטי ליה.

רבי יהודה אמר, פד עבדו ישראל ית

עגלא, מה כתוב (שמות לב) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה. מאי טעמא. בגין דחמא יצר הרע דהוה אזיל בינייהו. אמר משה, סטרא דקדושה לא תשרי בגו סטרא דמסאבא. רבי אלעזר אמר, כל זמנא דסטרא דקדושה שלטא, סטרא מסאבא לא יכיל לשלטאה, ואתכפיא